

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 12.7.2017
C(2017) 4909 final

Stimate Doamnă Președinte,

Comisia dorește să mulțumească Senatului pentru avizul motivat cu privire la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piața internă a energiei electrice (reformare) {COM(2016) 861 final} și pentru avizul său privind propunerea de Directivă a Parlamentului European și al Consiliului privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice (reformare) {COM(2016) 864 final}.

Propunerile fac parte din pachetul de măsuri „Energie curată pentru toți europenii”, adoptat de Comisie în scopul instituirii unui cadru de reglementare stabil și de perspectivă pentru a răspunde viitoarelor provocări din domeniul energiei. Măsurile incluse în pachet se concentrează asupra următoarelor trei obiective principale: acordarea unui rol prioritar eficienței energetice, rolul de lider mondial în domeniul energiei din surse regenerabile și asigurarea de condiții echitabile pentru consumatori.

Comisia dorește să mulțumească Senatului pentru sprijinul său cu privire la dispozițiile directivei propuse, în același timp ținând seama în mod corespunzător de opiniile și observațiile exprimate în aviz.

Comisia ia în considerare cu seriozitate preocupările exprimate de Senat în avizul motivat cu privire la propunerea de Regulament privind piața internă a energiei electrice. Împreună cu celelalte propuneri din pachet, propunerea în cauză vizează crearea unui nou cadru armonizat pentru cooperarea transfrontalieră, care, din punct de vedere juridic și practic, poate fi realizat numai la nivel european. Intervențiile de politică națională în sectorul energiei electrice au un impact direct asupra statelor membre învecinate, mai mult decât în trecut, deoarece creșterea comerțului transfrontalier, răspândirea producției distribuite și participarea sporită a consumatorilor intensifică efectele de propagare. În majoritatea statelor membre, rețelele de energie electrică sunt strâns interconectate, cu zone sincrone ample care funcționează cu frecvențe identice și cu sarcini esențiale ale sistemului de funcționare care depind de o cooperare transfrontalieră eficientă, având drept rezultat interdependențe structurale și un impact direct al măsurilor naționale asupra unei zone mai extinse. Niciun stat nu poate acționa eficient pe cont propriu, iar externalitățile acțiunilor unilaterale au devenit mai pregnante de-a lungul timpului. Pe această bază, Comisia consideră că propunerea respectă în mod corespunzător principiul subsidiarității.

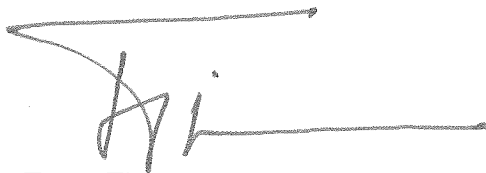
*Domnului Călin POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5
RO – 050711 BUCUREȘTI*

Ca răspuns la observațiile formulate în avizul motivat și în avizul cu privire la fondul propunerii, Comisia ar dori să prezinte Senatului anexa atașată.

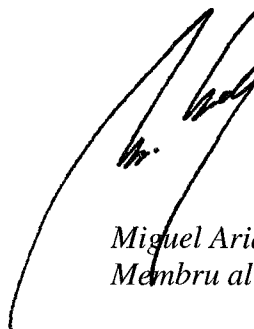
Argumentele cuprinse în acest răspuns se bazează pe propunerile inițiale prezentate de Comisie, aflate în procesul legislativ la care participă atât Parlamentul European, cât și Consiliul.

Comisia speră că aceste clarificări răspund preocupărilor exprimate de Senat și așteaptă cu interes continuarea în viitor a dialogului politic.

Cu deosebită considerație,

*Frans Timmermans
Prim-vicepreședinte*

*Miguel Arias Cañete
Membru al Comisiei*

Anexă

Comisia a examinat cu atenție fiecare chestiune ridicată de Senat și are plăcerea de a oferi clarificările expuse în continuare.

REGIONALIZAREA

Comisia este de acord că abordările regionale izolate nu pot înlocui crearea unei piețe interne cu adevărat integrate la nivel european. De asemenea, Comisia împărtășește opinia Senatului conform căreia trebuie să se țină seama de costurile tranziției energetice, asigurându-se că acestea nu pun în pericol competitivitatea economiei europene.

Acestea fiind zise, abordările regionale pot fi o soluție corespunzătoare și rentabilă în cazul multor provocări din sistemul european de energie electrică. Este important să se observe că, din perspectivă tehnică, sistemul european de energie electrică constă în elemente locale, naționale, regionale și paneuropene interconectate. Atunci când se optează pentru abordări regionale, este important, prin urmare, ca regiunea respectivă să țină seama pe deplin de impactul pe care îl are asupra zonelor învecinate și ca obiectivul comun la toate nivelurile să fie în continuare crearea unei piețe interne care să funcționeze bine. Comisia consideră că acest principiu a fost respectat în propunerea de Regulament privind piața internă a energiei electrice.

LIMITELE DE EMISII ALE MECANISMELOR DE ASIGURARE A CAPACITĂȚII ȘI EVALUAREA ADECVĂRII LA NIVEL EUROPEAN

Comisia cunoaște foarte bine rolul cărbunelui în economia românească și dimensiunea socială a acestuia. Regulamentul propus nu ar limita sau interzice construirea și funcționarea de centrale electrice pe bază de cărbune. Cu toate acestea, scopul regulamentului este de a se evita alocarea de subvenții centralelor care au emisii mai mari de 550g CO₂/kWh în contextul mecanismelor de asigurare a capacității. Banca Europeană de Investiții aplică același principiu în criteriile sale de creditare în domeniul energiei, publicate în iulie 2013, acesta fiind în prezent standardul de performanță privind emisiile aplicat proiectelor de producție de energie electrică din combustibili fosili.

În contextul Acordului de la Paris, obiectivul pachetului de măsuri intitulat „Energie curată pentru toți europenii” este de a contribui la decarbonizarea treptată a sistemului energetic al UE. Prin urmare, pachetul de măsuri propune să nu se stimuleze prin subvenții noi centrale de producție din combustibili fosili care degajă un volum de emisii mai mare de 550g CO₂/kWh și care riscă să blocheze statele membre în tehnologii care nu sunt conforme cu obiectivele privind decarbonizarea. De asemenea, pachetul de măsuri propune o perioadă de tranziție de cinci ani pentru centralele existente. Obiectivul urmărit prin această perioadă de tranziție este de a permite statelor membre să se adapteze la noile norme, asigurând, în același timp, securitatea aprovizionării și trecerea la o capacitate de producție mai favorabilă climei și la îmbunătățirea interconexiunilor și a consumului dispecerizabil.

Dezvoltarea mecanismelor de asigurare a capacității și crearea de venituri în afară de cele obținute de pe piața energiei au un impact semnificativ asupra comerțului transfrontalier. Propunerea de regulament nu exclude faptul că ar putea fi necesare, în anumite circumstanțe, mecanisme de asigurare a capacității. Cu toate acestea, introducerea unor asemenea mecanisme, care implică intervenția pieței, are efecte considerabile asupra funcționării piețelor transfrontaliere a piețelor de energie electrică. Pentru a se limita denaturările pieței și pentru a se asigura că piața mai poate trimite semnale investiționale, este necesar ca orice mecanism de asigurare a capacității să se bazeze pe o analiză obiectivă, care să țină seama pe deplin de resursele disponibile în statele membre vecine. Regulamentul propus prevede îmbunătățiri semnificative atât în ceea ce privește procesul, cât și conținutul evaluării efectuate de Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică, iar Comisia are convingerea că o astfel de evaluare - care ar avea la bază o metodologie comună care ține seama pe deplin de resursele transfrontaliere și de consumul dispecerizabil - reprezintă cel mai bun instrument pentru a se asigura securitatea aprovizionării la prețul cel mai scăzut și funcționarea optimă a pieței interne de energie. Acest lucru nu exclude posibilitatea ca statele membre să efectueze evaluări suplimentare naționale ale adecvării producției de energie. Prin urmare, pentru a se evalua impactul unui mecanism de asigurare a capacității asupra pieței interne europene și pentru a se stabili dacă o astfel de intervenție pe piață poate fi justificată în temeiul normelor europene, o evaluare comună la nivel european a adecvării care ține seama pe deplin de efectele transfrontaliere reprezintă, în opinia Comisiei, baza corespunzătoare.

În această privință, propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE {COM (2016) 862 final}, care este un alt element al pachetului „Energie curată pentru toți europenii”, are drept obiectiv, de asemenea, să asigure că statele membre cooperează pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de criză energetică și pentru a-și acorda reciproc asistența necesară.

PREȚURI REGLEMENTATE

Comisia consideră că dispozițiile propunerii de Directivă privind normele comune referitoare la piețele interne de energie electrică mențin posibilitatea ca statele membre să definească și să protejeze clienții vulnerabili și afectați de sărăcia energetică și, de asemenea, să asigure competitivitatea entităților economice. Statele membre dispun în continuare de mai multe instrumente pentru protejarea clienților vulnerabili și afectați de sărăcia energetică, precum plățile directe sau alte tipuri de măsuri financiare și nefinanciare, cu condiția ca aceste instrumente să nu conducă la intervenții în stabilirea prețurilor de livrare. În special, Comisia consideră că măsurile în materie de eficiență energetică sunt mai adecvate pentru a se aborda cu eficacitate și în mod sustenabil sărăcia energetică.

Reglementarea prețurilor cu amănuntul constituie o barieră semnificativă în calea accesului pe piață prin faptul că limitează concurența și împiedică noile intrări pe piață, astfel cum se arată în evaluarea impactului atașată pachetului de măsuri. Bazându-se pe acquis-ul existent, măsurile propuse cu privire la stabilirea prețurilor în funcție de piață au rolul de a elimina

această barieră în conformitate cu principiul subsidiarității și întemeindu-se pe competența stabilită prin Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene la articolul 194 referitor la asigurarea funcționării pieței energiei electrice.

CENTRE OPERAȚIONALE REGIONALE

Provocările cărora sistemul de energie electrică din UE va trebui să le facă față pe termen mediu și lung sunt paneuropene și nu pot fi abordate și gestionate în mod optim de către operatorii de transport și de sistem individuali, ceea ce face ca actualul cadru juridic să nu mai fie adecvat realității naturii dinamice și variabile a viitorului sistem energetic. Prin urmare, consolidarea structurii regionale reprezintă un element crucial pentru construirea unui nou model de piață pentru viitor.

Pentru a se asigura o mai bună securitate a aprovizionării și pentru a se evita aplicarea unor soluții ineficiente din cauza lipsei unui acord între operatorii de transport și cei de sistem, este necesar să existe o entitate regională capabilă să acționeze în interesul întregii regiuni.

Comisia își exprimă încrederea că centrele operaționale regionale menționate în propunerea de regulament nu vor pune în pericol securitatea națională a aprovizionării cu energie electrică ci, dimpotrivă, o vor spori. În primul rând, funcțiile care vor fi îndeplinite de centrele operaționale regionale pentru care vor deține competența decizională vor avea loc în intervalele de timp pentru ziua următoare și intrazilnice. Prin urmare, astfel de funcții exclud funcționarea în timp real a sistemului. În al doilea rând, propunerea de regulament dispune participarea activă a operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului. În al treilea rând, „procedura decizională de cooperare” prevăzută de propunere stabilește o serie de garanții, cum ar fi posibilitatea ca centrele operaționale regionale să revizuiască decizia în cazul în care operatorii de transport și de sistem își exprimă unele preocupări.

În fine, ar trebui să se observe faptul că aproape în majoritatea sarcinilor pe care le îndeplinesc centrele operaționale regionale, legislația existentă dispune deja existența coordonării, în cadrul procesului decizional, între operatorii de transport și de sistem. Propunerea de regulament prevede doar un număr foarte limitat de aspecte asupra cărora decid centrele operaționale regionale. Aceste câteva decizii sunt necesare pentru a avea o entitate regională care să poată acționa în mod independent, în interesul întregii regiuni. Niciuna dintre decizii nu interferează cu activitatea principală a operatorilor de transport și de sistem legată de securitatea sistemului. Toate deciziile se referă la coordonarea aspectelor care pot fi convenite cu săptămâni sau luni înainte de operațiunile efective. Comisia înțelege pe deplin necesitatea unei delimitări clare a responsabilităților, inclusiv privind răspunderea și are în vedere să asigure acest lucru prin intermediul propunerii sale.